

Çin Tarihi Xia ve Shang Hanesi Dönemleri: Bölüm 1

Merhabalar arkadaşlar geçen yazımızda da söylediğim gibi bu birkaç hafta Antik Çin tarihi ve o dönem ki kurulmuş devletler ve hangi haneler bu devletleri kurmuş üzerine konuşacağız. Bu yazımızda detaylı bir şekilde Xia ve Shang hanelerini sizlere anlatacağım.

Xia Hanedanlığı: Önceki yazımızda da yazdığımız üzere, Xia hanedanlığı Antik Çin’de ilk oluşum göstermiş devlet ve hanedanlık yapılanması olarak kabul edilmektedir bu kabul Xia hanedanlığını ilk hanedanlık statüsüne taşımaktadır. Xia hanesi aynı zamanda milattan önce 2070 ile 1600 arasında oluşum göstermiş 470 yıllık bir hanedir. 20. Yüzyılın son senelerinde bulunan bazı arkeolojik kalıntılar, öncesinde sadece bir kısım tarihçi tarafından varlığı kabul edilen bu hanedanlığın gerçek var olduğunu kanıtlamıştır. Xia hanesi, birçokları tarafından hala gerçek olarak kabul edilmemiş bir hanedir sebebi ise arkeolojik kazılarda bulunan kentlerin, Shang hanedanlığının erken dönemi olarak görülebilecek şekilde herhangi bir yapısal farklılaşma görülmemiş bir tarzda oluşudur. Sima Qian(M.Ö 145 - M.Ö 86), Antik Çin döneminde yaşamış Çinli bir tarihçidir. Sima Qian’a göre zamanında Huang-ti(Huangdi ‘’imparator demektir.’’) adında kuvvetli ve muhteşem bir imparator olan daha çok bilinen adıyla sarı imparator yaşamıştır. Bu imparator tarih öncesi dönemde yaşayan Çinli toplulukları(kabileleri) toplamış ve Shandong bölgesinde M.Ö 2697-2597 yılları arasında bu bölgede hüküm sürmüştür. Sarı İmparator, Çin kültürünü yapmış ve yüzyıllarca sürecek bir devlet biçimini oluşturmuştur. Bunun devamında 5 ünlü imparator olarak bilinen imparatorlardan torunu Zhuanxu’ya bildiklerini başarıyla aktarmıştır[1].

Shang Hanedanlığı: Shang hanedanlığı, hem arkeolojik hem de hakkında tarihi yani yazılı kaynakların(belgelerin) bulunduğu ilk Antik Çin hanesidir. Shang hanedanlığı ayrıca ilk hanedanlık olarak kabul edilen yarı-efsanevi Xia hanedanlığının ünlü halefi olmuştur. Shang hanedanlığının kuruluşuyla alakalı olarak başlangıç tarihi tam olarak bilinmemekte olup, bu tarihler M.Ö 1760 ile 1520 arasında oynamalar göstermektedir bununla beraber aynı şekilde Shang hanesinin düşüşü de tahmini olarak M.Ö 1122 ile 1030 arasında değişmektedir. Ancak, yeni yapılan araştırmalar gösteriyor ki Shang hanedanlığı yaklaşık olarak M.Ö 1600’te kurulmuş ve M.Ö 1046 yılında da sona ermiştir. Shang hanedanlığının ikinci dönemi olarak kabul edilen M.Ö 1300’lü yılların devamı Pangeng imparatorunun dönemidir ve bu dönem aynı zamanda Yin hanedanlığı olarakta bilinmektedir hatta bu sebeple Shang hanedanlığı dönemi Shang(Yin) hanedanlığı dönemi olarakta geçmektedir. Çoğunlukla Doğu ve Kuzey Çine hüküm sürmüş Shang hanedanlığı, hanedanlığın sınırlarda doruk noktasına ulaştığı dönemde yaklaşık olarak 1.250.000 km² lik bir alana yayılmıştır[2][3].



Shang hanedanlığı dönemine ait bir bronz madeninden bir gu[4]



Antik ve Shang dönemi Çin merkezi yerleşim bölgeleri [5]

Bu yazılarımız sizleri bir sonraki yazımıza heyecanla bekletmek ve bu değerli konunun tekrar tekrar okunması adına bütün detaylarına uzun uzadıya girilerek anlatılmaktadır. Gelecek hafta görüşmek üzere.

Kaynakça

[1]https://www.ancient.eu/Xia_Dynasty/

[2]<https://www.britannica.com/topic/Shang-dynasty>

[3]<http://www.ancient-chinese-dynasties-facts.com/Chinese-Shang-Dynasty-Facts/Chinese-Shang-Dynasty-Facts.shtml>

[4]<https://www.britannica.com/topic/Shang-dynasty/media/538446/28354>

[5]<https://www.britannica.com/media/full/topic/538446/1003>